

akademický bulletin Univerzity Karlovy 2. lékařské fakulty

ročník 14 ♦ číslo září - říjen 2005

ISSN 1214-2670

Praha

Obsah

Úvodník

Začíná nový akademický rok 3

Fakultní zprávy

Vědecká rada 4

Akademický senát 5

Laudace 8

prof. MUDr. J. Koutecký, DrSc.

Přečtli jsme za vás

Lékaři dostali Nobelovu cenu za výzkum nemoci žaludku 10
zdroj: www.novinky.cz

Znáte Ústav vědeckých informací? 11
Mgr. Z. Dobiašová

Co jsme se ve škole naučili...

Týden praktického lékařství 14
J. Vejmelka

Jiří Brdlík – zakladatel české pediatrie 17
zdroj: www.zdrav.cz

Publikační činnost

Učebnice pneumologie 17
zdroj: www.ruk.cz

Abstrakta 18

Redakční zprávy

Uzávěrka příštího čísla bude 25. listopadu 2005.

Toto číslo najdete na www serveru UK 2. LF (www.lf2.cuni.cz), na serveru Univerzity (<http://www.cuni.cz/cuni/casopisy.html.cs>) nebo přímo na adrese: <http://bfu.lf2.cuni.cz/pelik/>

Příspěvky dodávejte na disketách v editoru MS Word na adresu redakce pelikan@lfmotol.cuni.cz. Dodaný doprovodný obrazový materiál bude autorovi vrácen.

Vydáno: dne 15. října 2005
Vydává: Univerzita Karlova v Praze
2. lékařská fakulta
Adresa: Redakce časopisu PELIKÁN
UK 2. lékařská fakulta
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 - Motol
tel.: 22443 5810
E-mail: pelikan@lfmotol.cuni.cz
Kontakt: Ing. M. Cipryánová
Marcela.Cipryanova@lfmotol.cuni.cz

ISSN 1214-2670
Redakční rada:
prof. MUDr. J. Bartůňková, DrSc.
Ing. M. Cipryánová
Mgr. Z. Dobiašová
MUDr. J. Feberová
doc. PhDr. J. Kocourková
Ing. E. Kuželová
prof. MUDr. S. Tůma, CSc.

Pelikán on-line
<http://pelikan.lf2.cuni.cz/>
ISSN 1214-2417

Zpracování a grafická úprava:
Ing. M. Cipryánová
Uzávěrka tohoto čísla: 5. 10. 2005
Toto číslo neprošlo jazykovou úpravou.
Tiskne Libreta Praha

Úvodník

Začíná nový akademický rok

Vážení členové akademické obce, milí studenti

začíná nový akademický rok a naše redakce by vám chtěla popřát mnoho úspěchů ve studiu, v práci i v osobním životě.

Redakční rada

Fakultní zprávy

Vědecká rada

*zapsala Ilona Kyselová
sekretariát děkana UK 2. LF*

Zasedání dne 19. 5. 2005

Zahájení

Jednání vědecké rady zahájil prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. přivítáním všech přítomných členů vědecké rady, zvláště uvítal hosta zasedání Prof. MUDr. Miroslava Engliše, DrSc.

Personální záležitosti

■ Děkan fakulty proslovil laudaci k životnímu jubileu prof. MUDr. Janu Hořejšímu, DrSc., přednostovi Kliniky gynekologie dětí a dospívajících UK 2. LF a FN Motol. Profesor Hořejší převzal Jubilejní medaili fakulty. Další laudace náležely RNDr. Dagmar Pospíšilové, výzkumné pracovníci Ústavu imunologie a Věře Tůmové, laborantce Ústavu biologie a lékařské genetiky. Obě dámy převzaly bronzové pamětní medaile.

■ Ve druhé části personálních záležitostí děkan fakulty předal jmenovací dekret prof. MUDr. Janě Hercogové, CSc. do funkce přednostky Dermatovenerologické kliniky UK 2. LF a FN Bulovka a doc. MUDr. Milanu Kvapilovi, CSc. do funkce přednosty Interní kliniky UK 2. LF a FN Motol.

■ Vědecké radě byla představena nová odborná asistentka MUDr. Zuzana Vančíková, CSc. z Pediatrické kliniky UK 2. LF a FN Motol.

Jmenovací řízení profesorem

Doc. MUDr. Richarda Průši, CSc., vedoucího Ústavu klinické biochemie

a patobiochemie UK 2. LF a FN Motol v oboru lékařská chemie a biochemie.

Přednáška na téma „Metodika a význam stanovení nutričních hormonů.“

Jménem hodnotitelské komise přednášku posoudil prof. MUDr. Vladimír Vonka, DrSc.

Usnesení: Vědecká rada svým hlasováním vyjádřila souhlas s návrhem udělit doc. MUDr. Richardu Průšovi, CSc. titul profesor pro obor lékařská chemie a biochemie. Vedení fakulty postupuje řízení k rukám rektora Univerzity Karlovy v Praze.

Zprávy vedení

■ K 1.5. byl jmenován profesorem pro obor pediatrie MUDr. Václav Chaloupecký, CSc. z Dětského kardiocentra FN Motol.

■ Doc. MUDr. Dagmar Dotřelová, CSc., přednostka Oční kliniky UK 2. LF a FN Motol byla jmenována školitelkou pro PDSB v doktorském studijním programu Experimentální chirurgie.

■ Prof. MUDr. Jiří Neuwirth, CSc. byl na kongresu ve Florencii 9. 5. 2005 zvolen prezidentem Evropské společnosti hrudního zobrazování, European Society of Thoracic Imaging (ESTI).

■ Proděkan Pelouch vyzval interní členy VR k účasti na přijímacím řízení uchazečů pro akademický rok 2005/2006.

■ Proděkan Herget informoval VR o průběhu Studentské vědecké konference, sdělení studentů měly špičkovou úroveň. Konstatoval, že negativní byla účast učitelů fakulty a školitelů příslušných prací.

Zasedání dne 16. 6. 2005

Zahájení

■ Jednání vědecké rady zahájil prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. přivítáním všech přítomných členů vědecké rady, zvláště uvítal hosty zasedání doc. RNDr. H. Kolářovou, CSc., doc. MUDr. J. Rosinu, doc. RNDr. J. Pláška, CSc. a prof. RNDr. A. Kotyka, DrSc.

Personální záležitosti

■ V úvodu personálních záležitostí děkan fakulty proslovil laudace jubilantům. Laudace náležely prof. MUDr. Jaroslavu Blahošovi, DrSc., bývalému přednostovi Interní kliniky UK 2. LF a FN Pod Petřínem a doc. MUDr. Tomáši Trčovi, CSc., přednostovi Ortopedické kliniky – Dětské a dospělé ortopedie a traumatologie UK 2. LF a FN Motol. Docent Trč převzal bronzovou pamětní medaili fakulty.

■ Jmenovací dekrety do funkce vedoucích ústavů děkan fakulty předal PhDr. Ivaně Mokrošové, vedoucí Ústavu jazyků UK 2. LF a RNDr. Evženu Amlerovi, CSc., vedoucímu Ústavu biofyziky UK 2. LF.

■ Vědecké radě byli představeni noví odborní asistenti Mgr. Martina Srbová, odborná asistentka Ústavu lékařské chemie a biochemie UK 2. LF a Mgr. Ferdinand Varga, odborný asistent Ústavu biofyziky UK 2. LF.

Habilitační řízení

RNDr. Evžena Amlera, CSc., vedoucího Ústavu biofyziky UK 2. LF v oboru lékařská biofyzika.

Přednáška na téma: „Struktura H4-H5 smyčky-podjednotky Na,K-ATPázy.“

Název habilitační práce: „Struktura H4-H5 smyčky-podjednotky Na,K-ATPázy.“

Jménem hodnotitelské komise přednášku posoudil prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc.

Usnesení: Vědecká rada svým hlasováním vyjádřila souhlas jmenovat RNDr. Evženu Amlera, CSc. docentem pro obor lékařská biofyzika a celé řízení postupuje k rukám rektora Univerzity Karlovy v Praze.

Prezentace doktoranda

Mgr. Jana Ždychová, postgraduální studentka 3. ročníku prezenční formy UK 2. LF doktorského studijního oboru Biologie a patologie buňky. Žádost o prodloužení studia.

Závěr: Prodloužit studium o ½ roku.

Zprávy vedení

■ Doc.MUDr. Milan Kvapil, CSc., přednosta Interní kliniky UK 2. LF a FN Motol Praha. Schválení komise

ke jmenovacímu řízení profesorem v oboru vnitřní nemoci.

Závěr: Souhlas.

■ Prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., přednosta Kliniky anesteziologie a resuscitace UK 2. LF a FN Motol – byl jmenován ke dni 1. 5. 2005 profesorem pro obor anesteziologie, intenzivní medicína a algeziologie.

■ Prof. MUDr. Jiří Hoch, CSc., přednosta Chirurgické kliniky se stal členem redakční rady časopisu Proktologia.

■ Proděkan prof. RNDr. Václav Pelouch, CSc. informoval vědeckou radu o průběhu přijímacího řízení uchazečů o studium pro ak. rok 2005/2006. Hlavní přijímací komise přijme 175 uchazečů.

■ Proděkanka prof. MUDr. Jiřina Bartůňková, DrSc. informovala o vy-

hlášení transformačních a rozvojových programů MŠMT. Sdělila doporučení soustředit požadavky do několika málo nákladnějších projektů.

■ Dále proděkanka Bartůňková hovořila o akreditacích v rámci profesního vzdělávání podle zákona 95/2004 Sb. V současné době jsou ustaveny akreditační komise, které stanoví podmínky pro akreditovaná pracoviště. Fakulta bude podávat akreditaci současně s Fakultní nemocnicí v Motole. V nejbližších dnech budou obesláni s dalšími informacemi ti, kteří o akreditaci pracoviště projeví v rámci fakulty a nemocnice zájem.

■ Proděkan doc. MUDr. Petr Zoban, CSc. informoval vědeckou radu o novelizaci Studijního a zkušebního řádu fakulty na základě změny SZŘ Univerzity Karlovy. Schválený SZŘ fakulty bude zaslán všem přednostům klinik a ústavů.

Fakultní zprávy

Akademický senát

*zapsala Ilona Kyselová
sekretariát děkana UK 2. LF*

Zasedání dne 18. 5. 2005

Zahájení a kontrola zápisu

■ Jednání akademického senátu zahájil David Major přivítáním všech přítomných členů senátu, zvláště uvítal hosty zasedání prof. MUDr. J. Kouteckého, DrSc., prof. MUDr. J. Bartůňkovou, DrSc., prof. MUDr. J. Hergeta,

DrSc., prof. RNDr. V. Peloucha, CSc., prof. MUDr. J. Šnajdaufa, DrSc., doc. MUDr. P. Zobana, CSc.

■ Kontrola zápisu proběhla bez připomínek.

Zprávy vedení fakulty

Prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan fakulty

■ Prorektorka Kvasničková vyzvala fakultu, aby do 30. 5. 2005 odevzdala na RUK seznam 22 studentů, kteří podle daných kritérií mohou přednostně získat ubytování na VŠ kolejích.

■ Ředitel FN Motol vyjádřil nesouhlas s prodloužením funkčního období

prof. MUDr. J. Hořejšího, DrSc. ve funkci přednosta Kliniky gynekologie dětí a dospívajících. Na základě této skutečnosti vedení fakulty požádá o zrušení kliniky, prof. Hořejší bude do doby administrativního zrušení kliniky MZ ČR pověřen jejím vedením.

Prof. RNDr. Václav Pelouch, CSc.
proděkan pro studium teoretických a preklinických oborů

■ Proděkan Pelouch informoval senát o rozhodnutí vedení fakulty k diskusi souběhu farmakologie a patologie. Po dohodě s prof. Švihovcem je dostatek termínů ke zkouškám. O výuce farmakologie bude proděkan Pelouch dále jednat s prof. Švihovcem.

■ Studijní oddělení spolupracuje na databázi studentů pro elektronické volby a hlasování. Na dalším zasedání senátu vedení fakulty předloží návrh změny Studijního a zkušebního řádu fakulty.

Diskuse senátu ke koncepci III. - výuka

■ Jednání se účastnila MUDr. Feberová, členka komise pro hodnocení výuky na UK. MUDr. Feberová prezentovala výsledky hodnocení výuky na fakultě. Předseda studentské komory senátu navrhl nový okruh otázek pro anketu hodnocení výuky. Otázky budou zveřejněny na interních stránkách senátu k diskusi.

■ Senát se zabíral otázkou výstupu výsledků z ankety, proběhla diskuse jakým způsobem zajistit co největší počet respondentů. Doposud se ankety zúčastňovalo kolem 51% respondentů. Z řad členů senátu padl návrh vázat vyplnění ankety při elektronickém přihlašování ke zkoušce.

■ MUDr. Ivo Minárik, postgraduální student, hodnotil výuku jako absolvent fakulty. Konstatoval, že největším problémem se mu jeví praktická klinická výuka. Zmínil špatné využití času, který je na praktickou výuku v klinických předmětech určen a ukazoval konkrétní projevy: nezámerné vyučujících nebo i pracoviště (jako neojedinělý příklad bylo zmíněno externí pracoviště zajišťující výuku interního lékařství) o výuku studentů, pozdní příchody lékařů na výuku ...

Různé

■ Na fakultě proběhne dne 1. 6. 2005 jednání evaluační komise lékařských fakult. Komise se seje se studentskou komorou a o hodnu později s pedagogickou komorou senátu.

■ Senát doplnil disciplinární komisi senátu o dalšího člena, kterým se stal Ondřej Suchánek.

■ Doc. MUDr. Ondřej Hrušák, Ph.D. bude na zasedání kolegia děkana prezentovat převládající negativní názor přesunutí výuky speciální farmakologie do jednotlivých klinických předmětů.

■ Na program červnového zasedání AS fakulty bude zařazeno hlasování o usnesení k návrhu kandidáta na rektora Univerzity Karlovy.

■ Zápis byl zaslán Ústavu jazyků k překladu do anglického jazyka pro web zahraničních studentů.

Zasedání dne 15. 6. 2005

Zahájení a kontrola zápisu

■ Jednání akademického senátu zahájil předseda doc. MUDr. Ondřej Hrušák, Ph.D. přivítáním všech přítomných členů senátu, zvláště uvítal hosty zasedání prof. MUDr. J. Kouteckého, DrSc., prof. MUDr. J. Bartůňkovou, DrSc., prof. MUDr. J. Hergeta, DrSc., prof. RNDr. V. Peloucha, CSc., prof. MUDr. J. Šnajdauf, DrSc., doc. MUDr. P. Zobana, CSc. a Ing. E. Kuželovou.

■ Kontrola zápisu proběhla bez připomínek.

Zprávy vedení fakulty

Prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan fakulty

■ Návrh na zrušení Kliniky gynekologie dětí a dospívajících UK 2. LF a FN Motol

Závěr: Senát vyjádřil souhlas se zrušením Kliniky gynekologie dětí a dospívajících UK 2. LF a FN Motol. Výuka a věda bude zahrnuta do činnosti Gynekologicko-porodnické kliniky UK 2. LF a FN Motol.

Prof. RNDr. Václav Pelouch, CSc.
proděkan pro studium teoretických a preklinických oborů

■ Podmínky přijímacího řízení pro ak. rok 2006/2007 (příloha č. 1).

Závěr: Hlasováním (18-15-0-3) senát vyjádřil souhlas.

■ Senát opakovaně diskutoval záležitost souběhu farmakologie a patologie ve 3. ročníku. Vedení fakulty konstatovalo, že curriculum schvaluje Vědecká rada fakulty. Na zasedání VR v září 2005 bude pozván prof. Švihovec a zástupci senátu k dořešení požadavku studentů.

Senát vzal tento návrh na vědomí.

■ Senát vzal na vědomí přehled volitelných předmětů pro ak. rok 2005/2006.

Prof. MUDr. Jiří Šnajdauf, DrSc.
proděkan pro vnitřní záležitosti fakulty

■ Na základě výsledku výběrového řízení na místo přednosty Ústavu biologie a lékařské genetiky UK 2. LF a FN Motol proděkan Šnajdauf předložil návrh na jmenování prof. MUDr. Milana Macka, DrSc. na období 5 let od 1. 1. 06 do 31. 12. 2010.

Závěr: Souhlas.

■ Doporučení prodloužit funkční období pro doc. MUDr. Danu Göpfertovou, CSc., vedoucí Ústavu epidemiologie UK 2. LF o 2 roky do 30.9.2007.

Závěr: Souhlas.

■ Doporučení prodloužit funkční období pro Prof. MUDr. Jana Švihovce, DrSc., vedoucího Farmakologického ústavu UK 2. LF o 1 rok do 30. listopadu 2006.

Závěr: Souhlas.

Doc. MUDr. Petr Zoban, CSc.
proděkan pro studium klinických oborů

■ Návrh na změnu Studijního a zkušebního řádu fakulty (příloha č. 2).

článek 4, odst. 14., písmeno c se vypouští a bude vypracován prováděcí pokyn.

článek 7, odst. 5., písmeno c se vypouští

článek 7, odst. 14., předposlední věta - škrtá se „bez řádné omluvy“

článek 8, odst. 7 písmeno b) přepisuje se na znění: složením poslední části státní zkoušky dosáhne celkového počtu 360 kreditů

Novela Studijního a zkušebního řádu fakulty bude po zapracování připomínek senátu postoupena k právnímu posouzení JUDr. J. Kainovi.

Závěr: Souhlas.

Vyhlášení voleb na funkci děkana UK 2. lékařské fakulty pro funkční období od 1. 2. 2006 do 31. 1. 2009

Akademický senát fakulty vyhlásil volby děkana a hlasováním (14-0-2) jmenoval tříčlennou volební komisi ve složení:

doc. PhDr. Jana Kocourková

David Major

Lenka Machoňová

Na návrh předsedy senátu proběhne návrhové kolo kandidátů na funkci děkana prostřednictvím nově vytvořené webové databáze pedagogů a studentů na www stránkách fakulty.

Harmonogram:

1. 9. - 18. 10. 2005

předkládání návrhů kandidáta na funkci děkana členy akademické obce

19. 10. 2005

písemné oslovení navržených kandidátů

19. 10. - 2. 11. 2005

termín pro předložení písemného souhlasu kandidáta, CV a volebního programu

9. 11. 2005

zasedání akademické obce fakulty a představení navržených kandidátů

15. 11. 2005

volba děkana fakulty členy Akademického senátu 2. lékařské fakulty

Závěr: Senát hlasováním (15-0-0) harmonogram voleb schválil.

Kandidát AS UK 2. LF na funkci rektora UK v Praze

Akademický senát nominoval prof. RNDr. Václava Hampla, DrSc. na funkci rektora Univerzity Karlovy v Praze pro funkční období od 1. 2. 2006 do 31. 1. 2009. Hlasování o nominaci se zdržel prof. Hampl.

Různé

Schválení harmonogramu zasedání AS UK 2. LF v ak. roce 2005/2006:

rok 2005

21. září malá levá posluchárna
19. října malá levá posluchárna
15. listopadu malá levá posluchárna
volba děkana 1. a 2. kolo
14. prosince malá levá posluchárna

rok 2006

18. ledna malá levá posluchárna
15. února malá levá posluchárna
15. března malá levá posluchárna
19. dubna malá levá posluchárna
17. května malá levá posluchárna
21. června malá levá posluchárna

■ Zápis byl zaslán Ústavu jazyků k překladu do anglického jazyka pro web zahraničních studentů.

Zasedání dne 21. 9. 2005

Kontrola zápisu

Kontrola zápisu proběhla bez připomínek.

Zprávy vedení fakulty

Prof. MUDr. Jiří Šnajdauf, DrSc.

proděkan pro vnitřní záležitosti fakulty

■ Jmenování as. MUDr. Otakara Nyče přednostou Ústavu lékařské mikrobiologie UK 2. LF a FN Motol na období 2 let – od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2007.

Závěr: Souhlas.

■ Prodloužení funkčního období pro:

Ing. Evu kuželovou, tajemnici fakulty - prodloužit o 5 roků do 31. 1. 2011. Závěr: Souhlas.

prof. MUDr. Ivana Boušku, CSc., přednostu Ústavu soudního lékařství UK 2. LF a FN Na Bulovce - prodloužit o 1 rok do 31. 3. 2007. Závěr: Souhlas.

as. MUDr. Petra příhodu, vedoucího Ústavu lékařské etiky a humanitních základů medicíny UK 2. LF - prodloužit o 1 rok do 31. 5. 2007. Závěr: Souhlas.

■ Proděkan Šnajdauf seznámil členy senátu za nepřítomného proděkana Peloucha s počty přijímaných studentů pro akademický rok 2006/2007:

Magisterský studijní program Všeobecné lékařství	150 studentů
--	--------------

Bakalářské studijní programy

Specializace ve zdravotnictví:

obor Ošetrovatelství	30 studentů
obor Zdravotní laborant	0 studentů
obor Radiologický asistent	20 studentů

Informace volební komise pro volbu děkana UK 2. lékařské fakulty

Doc. Kocourková informovala senát o průběhu prací k volbám kandidáta na funkci děkana fakulty:

- 9. 11. 2005 od 14.30 proběhne zasedání akademické obce fakulty ve velké posluchárně
- na www stránkách fakulty budou zveřejněni všichni navržení kandidáti a to v pořadí podle počtu získaných návrhů.
- volební komise seznámí členy AS s výsledky návrhového kola včetně počtů hlasů

Různé

■ Na další zasedání senátu bude zařazena otázka souběhu patologie a farmakologie. Členové senátu mohou své připomínky zasílat prostřednictvím konference senátu.

Osobnosti fakulty

Laudace

prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan UK 2. LF

Letošní léto je bohaté na členy naší Vědecké rady – pětasedmdesátníky. Poslední den každého letního měsíce roku 1930 se narodil jeden. 30. června profesor Blahoš, 31. července profesor Vonka a 31. srpna jsem se k nim přiřadil já.

Laudace prof. MUDr. Jaroslavu Blahošovi, DrSc.

Vědecká rada 16. 6. 2005

Laudace první patří nejstaršímu z představeného triumvirátu profesoru MUDr. Jaroslavu Blahošovi, DrSc. Bylo by jí možné vzletně nadepsat „Jak český hoch z Horažďovic pronikl do celého světa“. Je to opravdu tak, profesor Blahoš byl v souvislosti se svými funkcemi v České lékařské společnosti a ve Světové lékařské asociaci opravdu snad v celém světě. Moc by mne zajímalo, který kout naší planety nenavštívil.

Nejdříve ale ty Horažďovice. Je to malé, přesto třetí největší město okresu Klatovy, které leží na levém břehu Otavy. Roku 1852 se v nich narodil slavný Otakar Ševčík, který hrál na housle, dotáhl to daleko, a podle jeho houslové školy se učilo tisíce českých dětí a posléze Mistrů - také Jan Kubelík a Jaroslav Kocian. 30. června roku 1930 se v nich narodil slovutný Jaroslav Blahoš, který sice nehraje na housle, ale hraje na klavír a na harmoniku a z jehož publikací se učilo tisíce studentů medicíny a lékařů. Na harmoniku hraje zřejmě proto, že jeho zamilovanost k Francii se neobejde bez nádherných francouzských šansonů a ty se zase neobejdou bez akordeonu.

Narodil se v rodině slovutného městského advokáta, kterému nemohl dělat ostudu a tak postupně s úspěchem vychodil obecnou školu v Horažďovicích, reálné gymnázium ve Strakonici a v Praze (maturoval roku 1949) a lékařskou fakultu UK v Plzni. Promoval sub summis auspiciis roku 1955. Uvědomit si cestu profesora Blahoše ovšem vyžaduje vědět, že v roce 1949 zlikvidovali komunisté

v podstatě ze dne na den jeho otce, všechno mu vzali a udělali z něho pomocného dělníka. Není divu, že tehdejší úvahy jubilanta o studiu práv vzaly za své. Horší bylo, že byl nepřijatelný pro pražskou lékařskou fakultu a pod svá křídla ho vzala až Lékařská fakulta v Plzni. Pro minulý režim těžko stravitelnou orientaci rodiny Blahošů dovršila jubilantova sestra tím, že emigrovala do Rakouska.

Z Horažďovic si odnesl lásku k Pošumaví, k přírodě, od otce lásku k hudbě, zájem o cizí řeči a dokonalý vztah k lidem.

Po promoci pracoval dr. Blahoš krátce ve Františkových Lázních, v letech 1956 – 1958 si musel oblékat uniformu Československé lidové armády, ale pak už to byla jen a jen opravdová medicína se vším všudy. Sled Blahošovy medicínské praxe byl následující: Vědeckým pracovníkem Výzkumného ústavu endokrinologického v Praze byl v letech 1958 – 1968, během kterých složil atestaci I. stupně z vnitřního lékařství - 1959, atestaci 2. stupně z vnitřního lékařství – 1963, nástavbovou atestaci z endokrinologie – 1965 a obhájil kandidátskou disertační práci – 1965. Asistentem se stal roku 1968, docentem 1977, doktorem lékařských věd 1982 a profesorem vnitřního lékařství 1986, to všechno už na interní klinice 2. lékařské fakulty, resp. tehdy Fakulty dětského lékařství UK v Praze ve Fakultní nemocnici Pod Petřínem, jejímž byl několik posledních let, do roku 1992, přednostou.

Když roku 1992 statut fakultní nemocnice Pod Petřínem zrušili, převzal vedení interní kliniky Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně v Ústřední vojenské nemocnici v Praze. Tam zalo-

žil první osteocentrum v České republice.

To ovšem není zdaleka všechno: Profesor Blahoš je nebo byl:

- předsedou České lékařské společnosti J. E. Purkyně od roku 1990 dosud,
- prezidentem Světové lékařské asociace,
- korespondujícím členem Francouzské lékařské akademie, která vznikla Královským
- dekretem 20. prosince 1820 a z Čechů ho v ní předběhl jen Purkyně,
- zakladatelem a předsedou Association des Médecins Francophone Tchèques et Slovaques,
- členem, zakládajícím členem a členem výborů několika národních a mezinárodních společností a vědeckých rad,
- členem Učené společnosti ČR a také
- čestným občanem města Horažďovic.

Je autorem více než 300 vědeckých publikací a devíti monografií.

V průběhu své lékařské praxe pracoval profesor Blahoš dlouhá období v cizině: 1961 - 1963 v Hararu v Etiopii, 1967 - 1969 v Paříži, v letech 1977 - 1988 opakovaně v Leedsu a v Japonsku. Měl pro to předpoklady nejen odborné, ale i jazykové. Umí anglicky, francouzsky, německy, rusky a španělsky.

Dále vám všem chci připomenout, že pan profesor Blahoš:

Má rád svoji paní Simonettu, po otci Italku. Má rád své dva úspěšné syny - Jaroslava lékaře a Daniela (podnikatele). Zamíloval se jednak do hormonů, z kterých má ve zvláštní oblibě ty, které ovlivňují metabolismus vápníku a kostí a jednak do osteoporózy. Jezdí rád na kole. Proč se tak unavuje, nechápu. V oblibě má jižní Moravu, což přeloženo do prozaické řeči znamená, že má v oblibě moravská vína. Ve vínu není pro prof. Blahoše ovšem jen pravda, ale jsou v něm skryté i honoráře od četných moravských pacientů. Notně zalíbení má také ve Francii, ve francouzských spolupracovnících a lékařských institucích, ve francouzských vínech a v panu prezidentu Chiracovi a jeho paní. Rád poslouchá vážnou hudbu, což mohu potvrdit, protože se spolu setkáváme skutečně často na koncertech. Poslouchá ji ale i při práci. Nepohrdá ani hudbou lidovou, folkovou a džezem – jen to nesmí moc rvát. Těší se z dobré literatury a dokonce se v ní aktivně uplatnil sepsáním několika článků o Arthuru Rimbaudovi, který je jeho nejoblíbenějším básníkem, tak jako Wolfgang Amadeus Mozart je jeho nejoblíbenějším skladatelem. Za největší úspěchy lidstva ve 20. století považuje výstup člověka na měsíc a poznání genomu. A za nejcennější vlastnost lékaře úctu k životu, který je pro něho nejvyšší kritériem, od něhož se odvíjí všechno ostatní.

Moje blahopřání profesoru Blahošovi je upřímné, přátelské a plné úcty. Provází je velké poděkování za všechno co jubilant udělal, co dokázal, čím prospěl mnohým a přispěl mnohému.

Milý Jaroslave, přeji Ti, abys se mohl při veškerém Tvém světoběžnictví ještě dlouho vracet do Horažďovic, procházet jejich starobylými památkami a při hlaholu jejich čtyř nových zvonů (pět původních Němci v roce 1942 zrekvírovali), zasvěcených sv. Václavovi, sv. Vojtěchu, sv. Gorazdovi (patronu města) a sv. Petru a Pavlovi mohl vzpomínat, že právě tam jsi vzal počátek a že všechno to od té doby stálo za to!

Laudace doc. MUDr. Tomáši Trčovi, CSc.

Vědecká rada 16. 6. 2005

Docent Trč nedělal obtíže v dětství, nedělal je v jinošství a nedělá je ani ve věku dospělém, zato je působil už v matčině lůně, a to na Kladně, kde Trčovi bydleli. Tak způsobil, že ho maminka musela odjet porodit na kvalifikovanější porodnickou kliniku do Londýnské ulice v Praze. Podařilo se to bez újmy obou aktérů 31. května roku 1955. S novorozencem Tomášem se pak hned vrátila do začmoudlého Kladna, kde Tomáš trávil své dětství. Otec byl ekonomickým náměstkem a matka sekretářkou v kladenských dolech. Jejich syn prožíval v hornickém městě i za hutného smogu šťastné dětství. Základní školu absolvoval v letech 1961-1970 v Rozdělově a souběžně s učením pěstoval nadšeně stolní tenis, ve kterém to sice nedotáhl do reprezentace státní, po čemž toužil, nicméně se stal krajským přeborníkem. Zdaleka ne tak úspěšný byl v hokeji. Hrál sice v žákovském týmu Poldi, ale dotáhl to jen na lézi mediálního menisku kolena a v pubertě na Osgood-Schlatterovu chorobu. Tím se sportováním skončil a veškerý volný čas věnoval četbě.

Politická situace roku 1968, při které se rodiče silně angažovali, zamíchala mnoha lidskými osudy. Také u Trčů. Matku vyhodili z práce, Tomáš udělal přijímací zkoušku na kladenském gymnázium, ale jeho rodičům naznačili, že by bylo vhodné, aby šel studovat jinam. Otec dal výpověď preventivně sám, a když mu na Lesním závodě ve Vlašimi slíbili, že syn bude moci studovat na vlašimském gymnáziu, přijal tam místo účetního a rodina se do Vlašimi přestěhovala. Tomáš Trč tam absolvoval gymnázium a maturoval s vyznamenáním. Život v hájovně, položené nedaleko Vlašimi, skýtal báječné příležitosti. Velká zahrada, za plotem les, vlastní pes – foxteriér a v té době ještě stolní tenis na úrovni II. ligy. K tomu přibýlo piáno, respektive varhany, basová kytara a bicí a navíc dobrá, všeho schopná parta spolužáků.

Po maturitě se Tomáš Trč rozhodl studovat medicínu, ale přišlo zklamání,

když pro nevhodnou angažovanost rodičů ho nepřijali na Lékařskou fakultu. Rok pracoval v nultém ročníku jako sanitář na II. gynekologicko-porodnické klinice. Na podruhé už ho na medicínu vzali. V letech 1975-81 studoval s chutí a dobře na Fakultě všeobecného lékařství, během studií ho děkan čtyřikrát vyznamenal titulem vzorný student, pracoval v Anatomickém a Histologickém ústavu, v pátém a šestém ročníku navštěvoval kroužky klinického zaměření a I. ortopedickou kliniku Na Bojišti. Práce, kterou zpracoval společně s profesorem Čechem v rámci studentské vědecké činnosti byla v Budapešti oceněna v mezinárodní soutěži prvním místem. Během studií bydlel medik Trč na koleji, působil ve Vysokoškolském klubu a hrál ve studentské kapele.

Po promoci cum laude (1981) absolvoval základní vojenskou službu a po ní nastoupil na první ze tří ortopedických klinik, kterými během následujících let procházel. Začal Na Bojišti na I. ortopedii jako aspirant (1982-85), pokračoval na Ortopedické klinice 3. lékařské fakulty, na kterou ho zlákal profesor Čech (1985-1994) a roku 1994 nastoupil na naši Ortopedickou kliniku, na které působí dosud. Působení na klinice Fakulty všeobecného lékařství mu dalo prostřednictvím skupiny vynikajících odborníků poznat krásu ortopedie. Pobyt na vinohradské ortopedické klinice byl rozpačitý. Vzdělal se v traumatologii, v pedagogice, také v tajemníkování, ale tísnily ho problematické lidské vztahy a intriky. V Motole je spokojený, mezilidské vztahy na klinice jsou výborné. V roce 1999 převzal docent Trč přednostnoství po docentu Smetanovi a klinika pod jeho vedením dobře prospívá. Modernizuje ji obsahem i formou.

Docent Trč složil atestaci I. stupně z ortopedie s vyznamenáním roku 1984, II. stupně, také s vyznamenáním, v roce 1989, 1992 obhájil kandidaturu na téma „Izoelestatická endoprotéza Poldi v experimentu a klinické praxi“ a téhož roku habilitoval. Habilitační práce se zabývala „Prolongací dolních končetin kalotaxí“. V rámci celého oboru ortopedie a traumatologie jsou zvláštními odbornými zájmy

docenta Trče traumatologie, termografie, arthroscopie, scanatron, kloubní náhrady, zevní fixace a prolongace kostí. Přednesl více než 200 odborných sdělení u nás i v zahraničí, publikoval ke stu článků, tři monografie a podílí se na čtvrté.

Významná je organizátorská činnost docenta Trče. Byl členem výboru, vědeckým sekretářem a v současnosti je prezidentem České společnosti pro ortopedii a traumatologii, je zakladatelem a předsedou Společnosti pro sportovní traumatologii a arthroscopii, národním delegátem Societ  Internationale de Chirurgie Orthop dique et Traumatologie, členem European Society for Sports and Knee Arthroscopy a st l m m st předsedou  esko-italsk 

společnosti. Organizoval tři mezin rod n i kongresy v Čechách a byl členem organizačních výborů dvou kongresů v zahrani  i. Psal a uváděl scénáře ke 26 d l m televizního seriálu o ortopedii, podílel se na 33d ln m seriálu o první pomoci s docentem Kvapilem a nedávno ukončil 26d ln  seriál o nemocech a  urazech pro děti. Absolvoval řadu zahraničních stáži a aktivn  se podílel na kongresech v Evropě, Americe i Asii. Je majitelem několika patentů.

Přes veřker  odborn  a organiza n  aktivity přece jenom zbývá panu docentovi trochu času na rodinu a na starou i nov jř  záliby. Tou starou zálibou je četba.  te jak může a kde může, ale nesta i p e ist vřchno co vych z i a co by  ist  t l. Ne zcela pravideln 

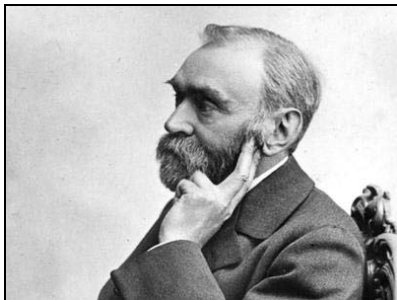
se postar v  o zahradu (to mu tedy jde hůře), sem tam vyjíždí o víkendech na chatu na Vysočinu nebo jezdí na Lipno a v této souvislosti vyu iv  s  s p chem sv  bohat  ortopedick  zkuřenosti a vrt , řroubuje a h ebuje kde jen to je zapotřeb i. A nejb je n ji se  it i, kd   m  e vyjet za hezk ho počasí na chatu na motorce. Ta motorka je dost nerozumn , na což by mohl pan docent v období svého pozvolného zr n i a dovrř n i padesátky už přijít.

Docent Tr  je uzn van m a respektovan m specialistou. Jsem rád, že jsem to mohl připomenout při příležitosti jeho narozenin. S díky za vřchno, co dosud pro fakultu, studenty, kliniku, fakultní nemocnici a nemocn  udělal, mu p ej i hodně řt st i a zdrav i.

Přečetli jsme za vás

Lékařů dostali Nobelovu cenu za výzkum nemocí žaludku

zdroj: www.novinky.cz

Alfred Nobel (foto: ČTK/AP)

Australan  Barry Marshall a Robin Warren získali v pondělí 3. 10. 2005 Nobelovu cenu za lékařství, kter  ob-

n ř  10 mil n  řv dsk ch korun, v přepočtu asi 33 mil n  korun. Zjistili, že záněty žaludku vyvol v j  bakterie.

Oba lékařů objevili, jaký vliv má bakterie *Helicobacter pylori* na žaludeční vředy a dalř  nemoci žaludku. Ve zd vodn n i Nobelova výboru se uv d i, že ocen n  se uděluje za "pozoruhodn  a ne ekaln  objev, že záněty žaludku i žaludeční vředy způsobuje infekce, kterou vyvolává bakterie *Helicobacter pylori*".

Zárodky této bakterie nosí v žaludku polovina lidstva. M  e vyvolávat žaludeční vředy a v nejh řř m připadá dokonce rakovinu žaludku. Výzkumy obou Australan  umo n i proti bakterii nasadit vhodn  antibiotika. Umo n i t   uvest na trh test odhalující bakterii v dechu.

První náznaky toho, že mohou být žaludeční vředy bakteriálního původu, se objevily teprve před čtvrtstoletím. Do té doby se připisovaly stresu, nevhodn  stravě a nepravidelnému stravov n i.

UPOZORNĚNÍ!!!

Po výpadku zp soben m zni en m serveru, na kter m byl um řten  elektronick  verze nařeho bulletinu se můžete s Pelikánem-online na Internetu opět setkávat. Naleznete zde vřchna čísla, kter  v této době vřla spolu se vřemi předcházejícími v  pln m archivu od roku 1995.

Novinkou je, že nov  čísla jsou k dispozici ke sta en i ve formátu pdf.

T řime se na vaří n vřt vu na adrese: pelikan.lf2.cuni.cz nebo z HomePage nař  fakulty (aktuality).

Fakultní zprávy

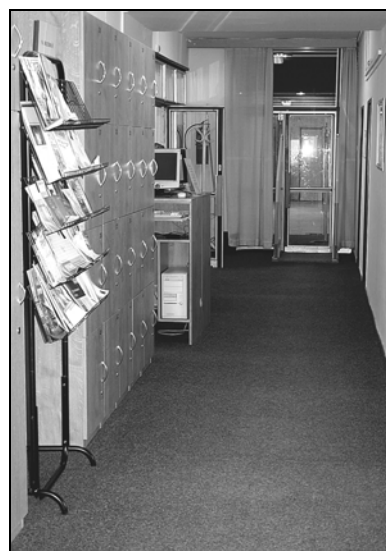
Znáte Ústav vědeckých informací?

Mgr. Zuzana Dobiašová
vedoucí Ústavu vědeckých informací UK 2. LF

Ústav vědeckých informací, který poskytuje knihovnicko-informační služby na 2. lékařské fakultě, prošel postupně v letech 2003- 2005 částečnou rekonstrukcí. Stavebně byly upraveny především studijní prostory – počítačová studovna, studovna prezenční literatury a studovna českých a zahraničních periodik. Knihovna byla také vy-

bavena novým mobiliářem. K výrazné obnově došlo i v oblasti informačních technologií. Z grantových prostředků ÚVI byly zakoupeny nové počítače do studovny, multifunkční skener pro elektronické dodávání dokumentů po síti, tiskárny, nový server pro sdílení dokumentů. V rámci celouniverzitního projektu byl pořízen automatizovaný

knihovnický systém nové generace Aleph, umožňující zpracovávat všechny knihovnické agendy. Fyzické prostory ÚVI jsou omezené, ale virtuální knihovnicko-informační prostor, který knihovna svým uživatelům poskytuje, je téměř bez hranic.

Přístupová chodba knihovny je vybavena šatními skříňkami pro návštěvníky studoven a dvěma „pohotovostními“ PC pro rychlý přístup na internet. Je zde umístěn také stojan s informačními materiály knihovny.

Ve výpůjčním protokolu si uživatelé mohou na 2 PC vyhledávat v katalogu knihovny v novém knihovnickém systému Aleph, sami si rezervovat dokument a prodlužovat své výpůjčky. Tyto služby jsou přístupné i přes internet.

Počítačová studovna je vybavena 7 novými PC pro přístup do virtuálního knihovnicko-informačního prostoru ÚVI. Uživatelé zde mohou i surfovat po internetu, psát své kvalifikační práce. K dispozici je černobílá i barevná tiskárna. Ve studovně jsou také 2 videopřehrávače s televizí a fond výukových videokazet.

Součástí PC studovny je samoobslužné copy centrum, kde si uživatelé mohou z fondů knihovny nebo i z vlastních materiálů zhotovit tištěné kopie.

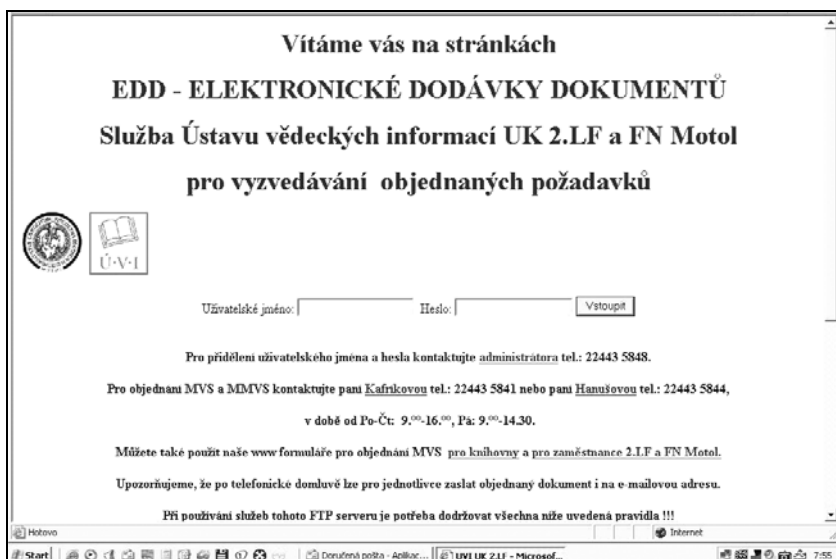

Stavební úpravou vznikly dva nové prostory. Na obrázcích je studovna prezenční literatury, která obsahuje povinnou a doporučenou studijní literaturu pro české i zahraniční studenty, referenční literaturu, jazykové slovníky apod. Fond je pro snazší vyhledávání rozdělen podle oborů. Součástí studovny je 1 PC pro vyhledávání v katalogu knihovny.

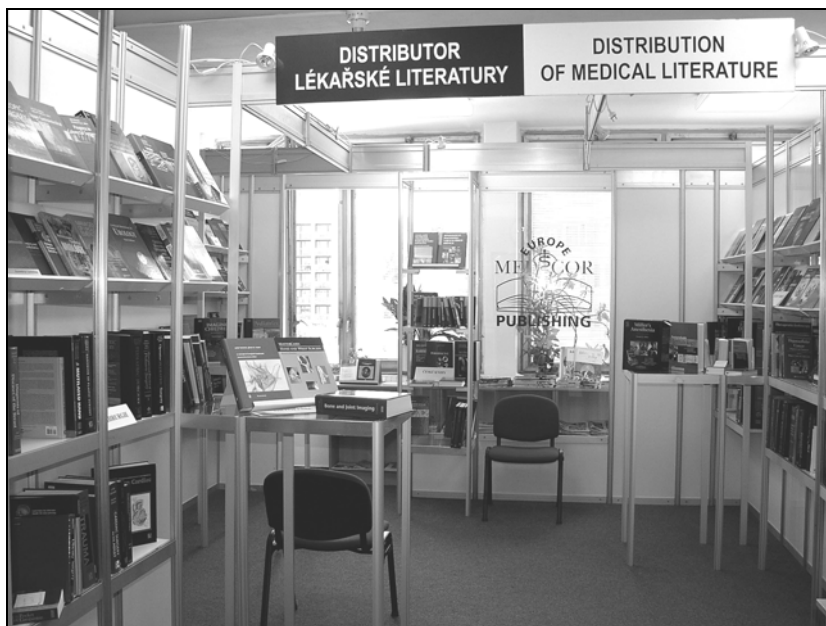

Studovna časopisů je druhým, nově vzniklým prostorem. Je zde vystavován vždy poslední ročník českých a zahraničních odborných periodik. K dispozici je také denní tisk.

Součástí nově zavedených informačních technologií je služba "document delivery service" a tou je vedle klasické tištěné podoby i forma elektronického dodávání dokumentů, kterou ÚVI preferuje. Služba elektronické dodávky dokumentů umožňuje objednat si časopisecké články nebo části dokumentů z fyzických fondů ÚVI v digitální podobě ze svého počítače. Digitalizační pracoviště provede digitalizaci požadovaného článku nebo části dokumentu do formátu PDF a zpřístupní ho v heslem chráněném adresáři na serveru knihovny. Pro interní uživatele je kopie článku doručována přímo na jeho PC, kde si ho může číst a vytisknout.

Prodejní výstavy zahraniční odborné literatury jsou již dlouholetou tradiční akcí knihovny, jsou pořádány 2x ročně a nově zrekonstruované prostory jsou důstojným stánkem nejen pro tyto akce, ale i pro fyzické uživatele knihovny.

Těšíme se na vaši osobní návštěvu a využijte elektronické služby na stránkách ÚVI: www.2lf.cuni.cz/knihovna.

Co jsme se ve škole naučili ...

Týden praktického lékařství

Jiří Vejmelka

student 1.ročníku magisterského studia (2004/2005)

Úvod

Mluv se mnou (doktore)... buď se mnou, stůj při mně...! Nenechávej mne samotného pouze se sáčkem pestrých barevných léků!... to jsou slova, která najdeme v textu prvního kodexu „Práva pacienta“ z roku 1971 napsaného lékárníkem Adamem Anderssonem. Zdůrazňují nám, jak velkou důležitost má v životě lékaře právě správná a účinná komunikace. Mluv se mnou, komunikuj – tato slova se stávají jakýmsi mottem celého výukového týdne zaměřeného také na zdokonalení komunikačních dovedností. Jak se dočteme ve skriptech *Praktické lékařství*, umět nemocnému naslouchat a vést úspěšně rozhovor patří ke klíčovým dovednostem lékaře. Je pro nás obrovskou výhodou, že se můžeme již v prvním ročníku učit správně volit

přístup k jednání a navazovat tak správný vztah k nemocnému. Kromě toho nahlédneme do oboru praktického lékařství, slyšíme o jeho charakteristických rysech, kterými se odlišuje od ostatních specializací. Každý budoucí lékař by měl poznat tento obor, neboť od praktického lékaře bude na lůžkovém oddělení pacienty dostávat a jemu je také bude vracet do další péče.

Většina týdenního bloku byla zaměřena na aktivní činnost nás posluchačů.

Důležitým vodítkem pro celý týden byla již zmíněná skripta *Praktické lékařství*.

Vstupní přednáška

Celý týden praktického lékařství začíná zahajovací přednáškou, na které se dozvíme informace týkající se vlast-

ní organizace celého týdne, ale také to, jaký je důvod začlenění tohoto výukového bloku již do 1. ročníku a jaký je základní záměr výuky a zvláště pak jaké jsou hlavní rysy oboru praktického lékařství a jak velká je důležitost komunikace v interpersonálním vztahu lékař – pacient.

Seminář s psychologem

Po úvodní přednášce následuje psychologický seminář na Dětské psychiatrické klinice, kde se dozvíme některé obecné zásady komunikace, řeč padne i na důležitost prvního dojmu, kterým na pacienta lékař působí, přemýšlíme o možných interpersonálních vztazích mezi lékařem a pacientem, snažíme se přijít na to, s jakými druhy pacientů se lékař při své praxi může setkat, dále jak má jednat s agresivním pacientem a jak zvládat

situace, kdy je nám pacient nesympatický a odmítá s námi komunikovat. Tyto všechny nově nabyté poznatky se snažím využít v modelové scéně v roli lékaře, který se setkává s pacientem, který uvádí jako jedinou obtíž skleslost a unavenost. Mám možnost si vyzkoušet jak správně klást otázky, jak účinně vést rozhovor, jak správně přivítat pacienta a jak se s ním rozloučit – a to vše mohu hned konzultovat s naším průvodcem – psychologem a ostatními členy našeho kruhu. Celý seminář je ale bohužel po většinu doby redukován na monolog našeho průvodce – psychologa, zdá se mi, že se velice zřetelně projevuje syndrom zakřiknutosti dnešních mladých lidí a chvílemi je tak velice obtížné se odvážít prolomit kruh mlčení, která je poměrně častou a pohotovou reakcí našeho kruhu na dotazy psychologa, který také ne neprávem označí naši skupinu na konci semináře za poněkud tišší a uzavřenější. Celý seminář je zakončen rozhovorem psychologa s dvěma hosty – pacienty psychiatrické kliniky, kdy se od nich dozvídáme, jaký mají vztah k lékařům, co se jim na lékařích nelíbilo a jaké mají zkušenosti s komunikací mezi lékařem a pacientem.

Seminář s asistentem

Celý pondělní program je zakončen seminářem, kde po přečtení článku z Praktického Lékaře pojednávajícím o tragickém následku nedostatečná komunikace diskutujeme důvody špatné komunikace nejen ve zdravotnictví. Na závěr semináře cvičíme komunikaci ve dvojicích na daná témata. Ještě dostáváme instrukce na následující den, ve kterém máme navštívit rodinu chronicky nemocného pacienta a uvést tak do praxe nabyté vědomosti.

Paliativní péče – hospice

Úterní den je zahájen vynikající přednáškou paní doktorky Svatošové, zakladatelky hospiců v naší republice. Během velice poutavého povídání (oceňuji zejména to, že paní doktorka dokázala svým výkladem udržet mou pozornost během celé přednášky po celé dvě hodiny, tedy po dobu, která několikrát převyšuje čas, po který jsme bez přestávky schopni plně soustře-

děně vnímat) se spousta z nás zbavuje předsudků o hospicích, o léčbě terminálně nemocných, paní doktorka hovoří i o chybách v komunikaci s nemocným, o komplexním psychosomatickém pohledu na nemocného, dozvídáme se, co hospic nemocnému garantuje, jaké jsou formy hospicové péče, jaká je indikace pro hospicové lůžko, jaké jsou druhy bolesti pacienta, jaký je režim dne v hospici, jaká jsou dilemata současné medicínské praxe a jaký obrovský význam může mít logoterapie. Vynikající výklad je doplněn líčením osobních zkušeností a vlastních zážitků a zajímavými kazuistikami. Uvědoměním si toho, co všechno paní doktorka pro terminálně nemocné pacienty vykonala a pod dojmem vyprávění paní doktorky, mě na konci přednášky napadne myšlenka, že paní doktorka Svatošová je bez nadsázky takovou naší českou Matkou Terezou.

Komunikace s hendikepovanými pacienty

Program pokračuje návštěvou pražského sídla obecně prospěšné společnosti Tyfloservisu, která slouží nevidomým a slabozrakým. Po úvodní obecné přednášce o práci Tyfloservisu, o rehabilitaci klientů (a to zejména rehabilitaci pracovní a sociální), o možných poruchách zraku (máme příležitost alespoň částečně poznat stav zrakově postižených simulací pomocí speciálních brýlí), máme i my možnost vžít se do role slepého a osobně si vyzkoušet, jaké to je být slepý. Dále se seznamujeme s pomůckami, které mohou slepým a slabozrakým usnadnit život a jsme také poučeni o tom, jak se máme k zrakově postiženým chovat, jak s nimi máme komunikovat a jak jim můžeme být prospěšní. Zároveň jsme zbaveni v lidech běžně zakořeněných předsudků o zrakově postižených (slepí vidí jen tmu, kdo chodí s bílou holí je vždy úplně slepý, ve společnosti nevidomého by se neměly používat výrazy jako „podívej se“, „uvidíme se“, ajiné podobné předsudky).

Návštěva rodiny nemocného

Po návštěvě Tyfloservisu následuje námi netrpělivě očekávaná návštěva

rodiny nemocného. Je to zcela výjimečný okamžik, kdy se, poněkud nadeně řečeno, setkáváme s našim prvním pacientem. Není vůbec jednoduché, zvláště pro nás mimopražské a navíc ještě prváky, najít správně a rychle místo, kde „naše“ rodina bydlí a už vůbec není jednoduché překonat určité pocity nejistoty a netrpělivě očekávání spojené s návštěvou někoho, koho jsme ještě nikdy předtím neviděli a kdo je naší jakousi první spojkou se světem naší budoucí lékařské profese. Již úvodní představování nás ale zcela zbavilo všech obav a my se mohli s klidem pustit do úkolu, který nám byl svěřen, totiž zeptat se na některé otázky, uvedené ve skriptech *Praktické lékařství*. A zde bych si tedy dovolil uvést některé odpovědi na dotazníky z těchto skript:

1. Popis pacienta a jeho zdravotní problémy

V případě nám „přidělené“ rodiny se jednalo o starší manželský pár. Paní (asi 65 let) prodělala operaci žlučníku, trpí hypertenzí a bolestmi v zádech, pán (asi 75 let) je po operaci šedého zákalu a občas ho trápí revma kloubů, zvláště kloubu kolenního. Jinak vypadají manželé celkem spokojeně, mají pozitivní vztah k životu, berou ho takový, jaký je.

2. Jak působí výše uvedené problémy na pacienta po stránce fyzické

Nevšimli jsme si nějakých větších projevů zdravotních problémů, patrně bylo snad jen to, že paní vlivem bolesti v zádech poněkud obtížněji vstávala z křesla.

3. Jaký osobní případně sociální dopad mají na pacienta jeho zdravotní problémy

Co se týče osobního dopadu, byla paní poněkud znechucena, že musí každé ráno spolykat hrst barevných prášků, přitom před několika málo lety nemusela brát léky žádné.

Co se týče sociálního dopadu, ten nebyl nějak příliš moc patrný, zřejmě to také bylo kvůli tomu, že manželé jsou již v důchodu, mají tedy i jiný pohled na svět, jinou hierarchii hodnot a ve svém věku přijímají realitu bez jakéhokoliv odmítavého postoje.

4. *Popis předchozí zkušenosti pacienta týkající se komunikace lékař - pacient*

S radostí se dozvídáme, že zkušenosti našich hostitelů s lékaři jsou vynikající, že neměli v minulosti žádné velké problémy v komunikaci s lékaři (až samozřejmě na výjimky, které jsou ale všude), zároveň nám ale prozradili, že vždy záleží také na očekávání pacienta – tedy na tom, co stačí ke splnění pacientova přání. Manželský pár se nám jevil jako hodní a skromní lidé, kteří nám také zdůraznili to, že nelze dělat z lékaře supermana, který snese svým pacientům „modré z nebe“, ale že je to pouze člověk, který chybí a má právo třeba i na špatnou náladu. Naši hostitelé měli spíše názor, že lékař by měl zhodnotit situaci pacienta a vydat příslušné rozkazy a ponaučení, říkali, že svému lékaři důvěřují, ať tedy on sám rozhodne podle svých zkušeností a nezatežuje je slatinými slovíčky a věcmi, kterým oni stejně vůbec nerozumí. Zároveň nám popsali svého praktického lékaře, bylo nám řečeno, že je hodný, sympatický, ke každému přátelský, velice svědomitý, provádějící důkladně všechna vyšetření, schopný velkého pracovního nasazení. Manželé nám rovněž řekli to, že mohou svému lékaři kdykoliv zavolat a požádat ho o radu.

Pán byl léčen ve Všeobecné fakultní nemocnici na Karlově náměstí a tvrdí, že jeho zkušenosti s tamním zdravotnickým personálem jsou rovněž vynikající.

5. *Jakou radu, týkající se mé kariéry lékaře, jsem dostal od pacienta*

Máme se především vše, s čím se během svých studií setkáváme, dobře naučit, máme být laskaví a přátelští ke všem pacientům a neopomenutelné je i to, že nám hostitelé poskytli radu, která by možná mohla být uváděna častěji v příručkách o správné komunikaci mezi lékařem a pacientem – je to staré známé přísloví „důvěřuj, ale prověřuj“. Znamená to, že si máme zachovávat příslušný asertivní odstup od pacienta, kterého ještě neznáme úplně dobře, neměli bychom se mu úplně otvírat a prozradit mu na sebe důvěrné

informace, ve snaze být jeho přátelským průvodcem, protože lidská zloba a závist mohou být strašlivou odplatou za naši přílišnou otevřenost a důvěru v dobro pacienta. Bylo nám řečeno, abychom se nedali oklamat a abychom byli vždy opatrní. Chovat se přátelsky k pacientovi – to ano, ale zachovávat vždy určitý odstup a počínat si racionálně.

Popis rozhovoru s prvním pacientem – úspěchy a neúspěchy

S prvním pacientem jsem si pohovořil dobře, snadné to ale příliš nebylo – jednalo se totiž o pro mě první setkání tohoto druhu. Dařilo se nám udržovat plynulost rozhovoru a získat odpovědi na zásadní otázky, podařilo se nám zapůsobit na naše hostitele tak, aby se spontánně sami rozhovořili (což ale také způsobilo to, že jsme ke konci dokázali poněkud hůře vést náš rozhovor určitým směrem, i přesto si ale myslím, že se nám podařilo ze slepých míst našeho rozhovoru „vybruslit“ a jsme přesvědčeni, že byl náš rozhovor celkem zdařilý a že setkání dobře posloužilo ke zlepšení našich komunikačních dovedností.) Naši hostitelé ocenili i to, že jsme si během rozhovoru nedělali žádné poznámky (společali jsme na to, že pro nás bude toto setkání silným zážitkem, který v nás jistě zůstane uchován delší dobu). Také proto jsme se mohli plně věnovat našemu rozhovoru a všimnout si také nonverbální složky komunikace, tedy hlavně gest a dále i konkrétních užitých jazykových prostředků – získal jsem tímto způsobem také čas pro můj pokus a psychologický rozbor hostitelů, k němuž mi mělo dopomoci mj. i sledování právě nonverbální složky komunikace.

Zpětná vazba od kolegy

Co se týče zpětné vazby kolegy, ten byl, podobně jako já, celkem spokojený, shodli jsme se, že jsme se snažili se během rozhovoru vzájemně doplňovat, uznali jsme, že „koncovka“ našeho setkání byla možná příliš dlouhá a postrádala patriční řečový spád. Co se týče našeho pohledu na rodinu,

shodli jsme se, že se jedná o upřímné, skromné a hodné lidi s racionálním přístupem k věci. Obdivovali jsme zejména jejich klid a vyrovnanost.

Video-seminář

V průběhu video – semináře je nám promítnuto několik scének, demonstrierajících možné způsoby chování lékaře v případech sdělování infaustní prognózy, o kterých poté společně diskutujeme. Při sledování scének bravurně sehných lékařů Výukového pracoviště praktického lékařství.

Prevence v moderní medicíně

Náplní této přednášky, vedené paní doktorkou Válkovou, je základní rozdělení prevence na primární, sekundární a terciární, popis jednotlivých typů prevence, dále potom rozbor motivace k prevenci, incidence nejčastěji se vyskytujících chorob, popis hlavních rizikových faktorů některých onemocnění. Vše je obohaceno četnými kazuistikami a líčením osobních zkušeností.

Setkání s praktickým lékařem

Také tato stáž v ordinaci praktického lékaře patří ke stěžejním událostem celého výukového týdne. Od našeho obětavého lékaře – školitele se během cca dvou hodin dozvídáme spoustu cenných informací týkajících se studia, medicíny jako takové a dále konkrétního přístupu k danému typu pacientů. Návštěva ordinace je pro nás také zcela výjimečným zážitkem, doposud měla totiž většina z nás možnost navštívit lékaře pouze v roli pacienta.

Osobní přínos celého týdne a závěr

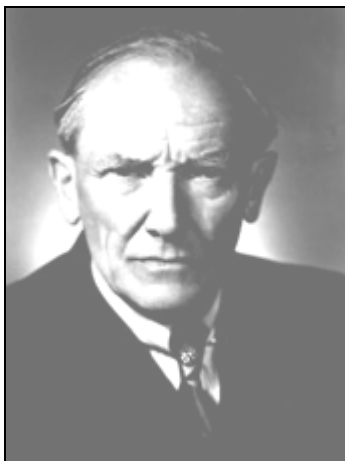
Celý výukový týden považuji za zdařilý a jsem rád, že jsem měl již v prvním ročníku příležitost poznat lékařské prostředí a uvědomit si, s čím vším je lékařské povolání spojeno.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě a jistě i náročné organizaci celého výukového týdne.

Přečetli jsme za vás

Jiří Brdlík – zakladatel české pediatrie

zdroj: www.zdrav.cz

* 24. 10. 1883 Přerov, † 6. 7. 1965 Praha

Letos v říjnu uplyne 122 let od narození zakladatele české i slovenské pediatrie profesora Jiřího Brdlíka.

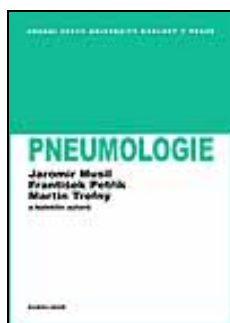
Po promoci (1911) pracoval nejdříve dva roky jako nehonorovaný asistent dětské kliniky v Praze, od roku 1913 byla již jeho práce honorována. V roce 1916 habilitoval z dětského lékařství v Praze. Od roku 1919, kdy byl jmenován profesorem Lékařské fakulty Komenského univerzity v Bratislavě, působil tam také jako přednosta dětské kliniky. Ve funkčním období 1927 až 1928 byl rektorem Komenského univerzity. V roce 1930 se stal řádným profesorem patologie a terapie nemocí

novorozenců LF UK v Praze. Po rozšíření profesury na celý obor dětského lékařství v roce 1932 se stal přednostou nejdříve I. dětské kliniky a později i II. dětské kliniky, které spojil a vytvořil první skutečnou kliniku dětského lékařství v Praze, která takto fungovala do roku 1941. Od roku 1945 byl přednostou II. dětské kliniky. V roce 1957 odešel do důchodu. Je uznáván jako zakladatel české i slovenské pediatrické školy a za hlasatele humanity v medicíně.

Publikační činnost

Učebnice pneumologie

zdroj: www.ruk.cz

Musil, Jaromír - Petřík, František - Trefný, Martin a kolektiv: Pneumologie

Praha, Karolinum 2005, brož., 187 str., 1. vydání, cena 230 Kč.

Učebnice pro posluchače lékařských fakult je rozdělena do 25 kapitol. Úvodní kapitoly zpracovávají obecná témata (diagnostické metody, farma-

koterapie plicních onemocnění, diferenciální diagnostika symptomů). Druhá část textu je věnována jednotlivým skupinám chorob dýchacího ústrojí, případně postižení dýchacího ústrojí při celkových chorobách nebo při onemocnění jiných orgánů.

ISBN 80-246-0993-2

vyšlo: srpen 2005

Obsah:

1. Diagnostické metody
2. Farmakoterapie některých plicních onemocnění
3. Diferenciální diagnostika symptomů
4. Záněty plic

5. Onemocnění dýchacích cest
6. Difúzní plicní onemocnění
7. Eozinofilní plicní onemocnění
8. Ostatní difúzní plicní onemocnění
9. Plicní vaskulitidy
10. Plicní manifestace systémových onemocnění
11. Respirační insuficience
12. Syndrom respirační tísně dospělých
13. Plicní edém při vysokohorské nemoci
14. Kardiovaskulární a tromboembolické nemoci
15. Primární plicní hypertenze

16. Vrozená plicní onemocnění	20. Onemocnění pohrudnice	24. Syndrom spánkové apnoe
17. Plicní onemocnění vyvolaná prostředím	21. Syndrom středního laloku	25. Transplantace plic
18. Poškození plic léky	22. Poruchy hrudníku	
19. Nádorová onemocnění plic	23. Onemocnění mediastina	

Publikační činnost

Abstrakta

Ceska-Gynekol. 2005 Jul; 70(4): 291-5; ISSN: 210-7832

**Biopsie sentinelové lymfatické uzliny u karcinomu prsu v praxi.
[Sentinel lymphatic node biopsy for breast cancer in practice]**

Strnad,-P; Rob,-L; Krizova,-H; Zuntova,-A; Chod,-J; Halaska,-M

OBJECTIVE: This paper reviewed the feasibility and accuracy of sentinel lymph node status in women with breast cancer. **DESIGN:** Clinical retrospective study. **SETTING:** Dept. of Obstetrics and Gynecology, 2nd Medical School, Teaching Hospital Motol, Praha. **METHODS:** Our trial involved 169 patients with breast cancer in the T1 and T2 stage without suspicion for axillary lymph node involvement. Lymphatic mapping was performed by sub dermal or subareolar injection of 99mTc labeled colloidal human albumin (Senti-Scint) in the dose of 15 MBq one day before surgery. During the operation lymphatic mapping with vital blue dye (patent blau) was performed. Then the hand-held gamma-ray detector probe was used to locate the sentinel node. From a small axillary incision the blue-stained sentinel node was removed. Both methods of detection were compared, the sentinel lymph node has to be hot-radioactive and blue-stained. Complete axillary lymphadenectomy was then done. All removed lymph nodes were prepared for histopathological examination. **RESULTS:** Failures of sentinel lymph node detection were in 9 cases (5.3%)

of the 169 patients. There was one case of false negative sentinel lymph node biopsy (0.6%). Most failures occurred during the learning phase of lymphatic mapping and were associated with excessive tumor involvement of axillary lymph nodes. Success of sentinel lymph node detection was in 160 cases (94.7%) and in our trial both methods of lymphatic mapping were equally effective. Tumor involvement of sentinel lymph nodes were in 43 patients (26.9%), in 19 (11.9%) of them, the sentinel nodes were the only metastasis nodes, whereas in the remaining 24 (15%) patients other axillary nodes were positive. The concordance between negative sentinel node and axillary lymph node status was in 117 (73.1%) cases. **CONCLUSION:** The introduction of sentinel lymph node biopsy allows directed and accurate assessment of axillary involvement with minimal morbidity. Sentinel node accurately predicts the status of all axillary nodes in more than 94.7% of cases.

Neuro-Endocrinol-Lett. 2005 Jun; 26(3): 213-8; ISSN: 0172-780X

First cases in the Czech Republic of the Hallervorden-Spatz disease resulting from mutation in the pantothenate kinase 2 gene.

Zumrova,-A; Krepelova,-A; Kyncl,-M; Marikova,-T; Proskova,-M; Cibochova,-R; Sebronova,-V; Komarek,-V

Hallervorden-Spatz disease (HSD) was and is known as a rare disorder primarily characterized by progressive extrapyramidal dysfunction and dementia alongside optic nerve atrophy or retinal degeneration and pyramidal signs. The rate of occurrence of HSD is thus far unknown. Progress in DNA diagnostics stirred up a nomenclature and from HSD, or, perhaps better put, the Hallervorden-Spatz syndrome, crystallized the pantothenate kinase-associated neurodegeneration (PKAN) as a clearly defined entity on the level of DNA. In this paper, we present our first results and experience in the diagnosis of PKAN in the Czech Republic and discuss questions related to differential diagnosis.

ZIMNÍ KURZY 2005 - 2006

29. 1. – 5. 2. Technometra	- Rokytnice nad Jizerou
29. 1. – 4. 2. Erlebachova chata	- Rokytnice nad Jizerou
4. 2. – 11. 2. Medvědí bouda	- Špindlerův Mlýn
5. 2. – 12. 2. VAK	- Pec pod Sněžkou
12. 2. – 18. 2. Itálie	- Adamello Ski

Veškeré informace najdete na:

- 1. www.lf3.cuni.cz/telovychova**
- 2. na nástěnkách ÚTV 2. a 3. LF**
- 3. u asistentů ÚTV**

Podmínky přihlášek:

Přihlášky se zálohou – od 17.10. do 31.10. 2005

17.10. 9:00 - 13:00 hod. č. dveří 110

ÚTV, Bruslařská 10, Praha 10

od 18.10. 10:00 - 12:00 a 14:00 -16:00 hod.

u pí sekretářky H. Hiršalové, č. dveří 152

ÚTV, Bruslařská 10, Praha 10

- závazné přihlášky pouze se zálohou 2000,-Kč (Itálie záloha 4000,- Kč)

Storno podmínky - neúčast na kurzu (pouze potvrzení o pracovní neschopnosti) oznamte okamžitě telefonicky a potom faxem nebo písemně na ÚTV. V případě, že nezajistíte náhradníka a místo zůstane neobsazené, uhradíte penále podle částky, která bude účtována vedoucím chaty.